

شماره سند:
UB-RES-R405

معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری

آیین نامه انتشار مقالات ویدیویی

تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		نوع سند: آیین نامه
تاریخ به روزرسانی (ویرایش): -		تعداد صفحات: ۱۲
	مرضیه ناقب جو، محسن خطیبی نیا	تهیه کننده
	شورای نشریات دانشگاه، هیات رئیسه	مراجع بررسی کننده
	هیات رئیسه	تایید کننده
	معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری (مرکز نشر)	مسئول به روزرسانی

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	 معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری
صفحه: ۱۲ از ۲	تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		

مقدمه

در راستای سیاست‌های دانشگاه در زمینه توسعه و ارتقای کیفیت نشر علمی، بهره‌گیری از شیوه‌های نوین انتقال و ترویج دانش و افزایش اثربخشی و رویت‌پذیری دستاوردهای پژوهشی و با توجه به گسترش قالب‌های چندرسانه‌ای در نظام‌های نوین نشر علمی، این آیین‌نامه به منظور سامان‌دهی، تنظیم و تبیین ضوابط انتشار مقالات ویدیویی (Video article) در نشریات علمی دانشگاه تدوین شده است.

ماده ۱. هدف و دامنه شمول

۱-۱) هدف از این آیین‌نامه، تعیین چارچوب‌ها، اصول و ضوابط اجرایی انتشار «مقاله ویدیویی» به‌عنوان قالبی مکمل برای ارائه دستاوردهای علمی در کنار مقاله علمی متنی در نشریات علمی دانشگاه است.

۲-۱) دامنه شمول این آیین‌نامه کلیه نشریات علمی دارای مجوز معتبر است که با صاحب امتیازی دانشگاه بیرجند منتشر می‌شوند و مطابق مقررات مربوط امکان پذیرش و انتشار مقاله ویدیویی را فراهم می‌کنند.

۳-۱) مفاد این آیین‌نامه برای نویسندگان، سردبیران و سایر ارکان اجرایی نشریات دانشگاه در فرآیند پذیرش، ارزیابی، تولید و انتشار مقالات ویدیویی لازم‌الاجرا است.

ماده ۲. تعاریف

به منظور یکسان‌سازی برداشت‌ها در این آیین‌نامه، مقصود از اصطلاحات و واژگانی که در این آیین‌نامه استفاده شده‌اند، به شرح زیر است:

۱-۲) **دانشگاه:** منظور «دانشگاه بیرجند» است که در این آیین‌نامه به اختصار «دانشگاه» نامیده می‌شود.

۲-۲) **شیوه‌نامه اجرایی نشریات علمی دانشگاه:** منظور «شیوه‌نامه اجرایی نشریات علمی دانشگاه بیرجند» است که به تصویب مراجع ذی‌صلاح دانشگاه رسیده و چارچوب‌ها، ضوابط و مقررات حاکم بر تأسیس، مدیریت و فعالیت نشریات علمی دانشگاه را تعیین می‌کند.

۳-۲) **شورای نشریات دانشگاه:** منظور «شورای نشریات علمی دانشگاه» است که مطابق مقررات و مصوبات شیوه‌نامه اجرایی نشریات علمی دانشگاه تشکیل می‌شود و مسئول سیاست‌گذاری، نظارت و تصمیم‌گیری در امور مرتبط با نشریات علمی دانشگاه است.

۴-۲) **نشریه:** منظور نشریه علمی دارای مجوز معتبر از مراجع قانونی ذی‌صلاح است که با صاحب امتیازی دانشگاه منتشر می‌شود و مطابق با ضوابط و مقررات شیوه‌نامه اجرایی نشریات علمی دانشگاه فعالیت می‌کند.

۵-۲) **مقاله متنی (Text article):** منظور مقاله علمی مکتوب است که بر اساس ضوابط و استانداردهای نشریات علمی دانشگاه تهیه می‌شود و پس از طی فرآیند داوری علمی در نشریه پذیرفته و منتشر می‌شود.

۶-۲) **مقاله ویدیویی (Video article):** منظور ارائه علمی، ساختاریافته و رسمی از مقاله متنی پذیرفته‌شده در قالب فایل ویدیویی است که شامل اسلایدهای علمی، روایت گفتاری یا شفاهی (Narration) و در صورت لزوم زیرنویس (Subtitle) است و به‌طور مکمل در کنار نسخه مقاله متنی منتشر می‌شود.

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	
صفحه: ۱۲ از ۳	تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		

تبصره ۱: قالب مقاله ویدیویی این آیین‌نامه با توجه به الگوهای رایج و پذیرفته‌شده در ناشران علمی بین‌المللی از جمله Elsevier, Journal of Visualized Experiments (JoVE), Springer Nature و IEEE تدوین می‌شود. قالب خلاصه (چکیده) ویدیویی (Video abstract) از شمول این آیین‌نامه خارج است.

۷-۲) **فایل ویدیویی**: منظور فایل نهایی مقاله ویدیویی است که مطابق استانداردهای فنی و ساختاری تعیین‌شده در این آیین‌نامه تهیه و جهت انتشار در نشریه ارائه می‌شود.

۸-۲) **دسترسی آزاد (Open access)**: در این آیین‌نامه، دسترسی آزاد ناظر بر فراهم بودن امکان مشاهده و دریافت رایگان نسخه رسمی مقاله ویدیویی از طریق وبسایت نشریه است و به منزله اعطای حق بازنشر، توزیع مجدد، تغییر یا بهره‌برداری خارج از سیاست‌های مصوب نشریه محسوب نمی‌شود.

۹-۲) **نسخه رسمی**: منظور نسخه نهایی و منتشرشده مقاله ویدیویی در صفحه اختصاصی مقاله است که مبنای استناد، ارجاع علمی، نمایه‌سازی و هرگونه اعلام انتشار رسمی قرار می‌گیرد.

ماده ۳. شرایط ارائه و انتشار

۱-۳) انتشار مقاله ویدیویی صرفاً در مورد مقالاتی مجاز است که نسخه مقاله متنی مربوط به آن‌ها پس از طی فرآیند داوری علمی در نشریه پذیرفته شده و نسخه نهایی آن توسط نشریه تأییدشده باشد.

۲-۳) محتوای علمی مقاله ویدیویی باید کاملاً منطبق با محتوای نهایی مقاله متنی بوده و از نظر داده‌ها، روش‌ها، نتایج، تحلیل‌ها و انتساب‌ها با نسخه نهایی مقاله متنی هماهنگ باشد.

۳-۳) مسئولیت صحت علمی، رعایت اصول اخلاق پژوهش، حقوق مالکیت فکری و هرگونه محتوای ارائه‌شده در مقاله ویدیویی بر عهده نویسنده مسئول مقاله متنی است.

۴-۳) در صورت رد مقاله متنی یا انصراف نویسندگان از انتشار آن، فرآیند بررسی یا انتشار مقاله ویدیویی نیز متوقف شده و فاقد اثر اجرایی خواهد بود.

۵-۳) نویسندگان با ارسال مقاله ویدیویی موافقت می‌کنند که اثر آنان مطابق سیاست مصوب نشریه در پایگاه رسمی آن منتشر شود.

۶-۳) هرگونه استفاده، اشتراک‌گذاری یا بازنشر مقاله ویدیویی باید با رعایت حقوق معنوی پدیدآورندگان، در چارچوب سیاست‌های مصوب نشریه و با ارجاع به نسخه رسمی انجام شود.

ماده ۴. ساختار محتوایی

۱-۴) مدت زمان مقاله ویدیویی باید حداقل ۸ دقیقه و حداکثر ۱۵ دقیقه باشد. افزایش مدت زمان تا سقف ۲۰ دقیقه صرفاً در موارد خاص و با تأیید سردبیر یا مدیر مسئول نشریه مجاز خواهد بود.

۲-۴) مقاله ویدیویی باید حداقل شامل بخش‌های زیر باشد:

۱-۲-۴) عنوان مقاله، نام نویسندگان و وابستگی سازمانی آن‌ها؛

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	 معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری
تاریخ تصویب:	صفحه:		
۱۴۰۵/۳/۹	۴ از ۱۲		

۲-۲-۴) بیان مسأله و پیشینه مختصر پژوهش (Background/Introduction)؛

۳-۲-۴) اهداف پژوهش (Objectives)؛

۴-۲-۴) روش‌شناسی پژوهش (Methodology/Methods)؛

۵-۲-۴) نتایج اصلی (Results)؛

۶-۲-۴) بحث و تفسیر نتایج (Discussion)؛

۷-۲-۴) نتیجه‌گیری (Conclusion).

۳-۴) ترتیب ارائه محتوا در مقاله ویدیویی باید منطقی، شفاف و منطبق با ساختار مقاله متنی باشد.

ماده ۵. استانداردهای فنی و ساختاری

۱-۵) فایل ویدیویی باید در قالب MP4 و با کیفیت Full HD(1080p) حداقل 1080×1920 و نسبت تصویر ۱۶:۹ تهیه و ارائه شود. تعیین سایر قالب‌های مجاز، در صورت لزوم بر عهده نشریه است.

۲-۵) کیفیت صدا باید واضح، بدون نویز محسوس و قابل فهم باشد. استفاده از موسیقی پس‌زمینه یا جلوه‌های صوتی مزاحم ممنوع است.

۳-۵) زبان ارائه مقاله ویدیویی مطابق با زبان مقاله متنی خواهد بود. چنانچه ویدیو به زبان فارسی تهیه شود، ارائه زیرنویس انگلیسی الزامی است.

۴-۵) ساختار تصویری و نحوه ارائه مقاله ویدیویی باید در یکی از قالب‌های زیر و یا ترکیبی از آن‌ها، مطابق دستورالعمل‌های نشریه تهیه شود:

۱-۴-۵) اسلایدهای علمی همراه با روایت صوتی ارائه‌دهنده؛

۲-۴-۵) اسلایدهای علمی همراه با تصویر گوینده در گوشه تصویر (Picture-in-Picture)؛

۳-۴-۵) نمایش گوینده در کنار اسلایدها یا پرده ارائه (Talking head + Slides)؛

۴-۴-۵) ارائه میدانی یا آزمایشگاهی (در صورتی که ماهیت پژوهش اقتضا کند).

۵-۵) اسلایدها باید دارای طراحی ساده، حرفه‌ای و یک‌دست بوده و از فونت خوانا، رنگ‌بندی مناسب و تصاویر یا نمودارهای باکیفیت استفاده شود و تراکم متن در اسلایدها حداقلی و متناسب باشد.

۶-۵) محتوای نمایش داده‌شده شامل اسلایدها، نمودارها، جداول، تصاویر علمی و روایت صوتی باید کاملاً منطبق با نسخه نهایی مقاله متنی باشد. درج هرگونه محتوای جدید که در مقاله متنی منتشر نشده باشد، ممنوع است.

۷-۵) درج اطلاعات استنادی مقاله متنی از جمله عنوان مقاله، نام نشریه، سال انتشار، شماره جلد و شناسه دیجیتال (DOI)، در ابتدا یا انتهای ویدیو الزامی است.

۸-۵) استفاده از عناصر غیرعلمی همچون پس‌زمینه‌های نامناسب، جلوه‌های تصویری غیرضروری، انیمیشن‌های سنگین، موسیقی یا تصاویر غیرمرتبط ممنوع است.

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	 معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری
صفحه: ۱۲ از ۱۵	تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		

۵-۹) زیرنویس (Subtitle) باید از نظر نگارشی دقیق، هماهنگ با محتوای ارائه و دارای زمان‌بندی صحیح باشد و نباید به خوانایی اسلایدها آسیبی وارد نماید.

۵-۱۰) حجم فایل مقاله ویدیویی در زمان بارگذاری نباید از ۱۵۰ مگابایت تجاوز نماید. در موارد خاص و با توجه به مدت زمان و کیفیت فنی اثر، این حجم حداکثر تا ۳۰۰ مگابایت و صرفاً با تأیید سردبیر یا مدیر اجرایی نشریه قابل افزایش است.

۵-۱۱) فایل ویدیویی باید با تنظیمات فنی مناسب از جمله استفاده از کدک استاندارد، نرخ فریم و بیت‌ریت متعارف تهیه شود تا ضمن حفظ کیفیت علمی و بصری، از افزایش غیرضروری حجم فایل جلوگیری گردد.

۵-۱۲) نشریه مجاز است در صورت عدم رعایت الزامات فنی یا کیفیت نامناسب فایل، از نویسنده مسئول درخواست اصلاح، کاهش حجم یا بارگذاری مجدد فایل ویدیویی را پیش از پذیرش نهایی نماید.

۵-۱۳) نشریه می‌تواند در صورت وجود ضرورت فنی، محدودیت‌های زیرساختی، الزامات امنیتی/پایداری سامانه یا به‌منظور بهبود کیفیت ارائه و دسترس‌پذیری، به‌جای میزبانی مستقیم فایل ویدیویی بر روی سرورهای خود، از قابلیت نمایش (Embed) یا پیوند (Link) به بسترهای معتبر میزبانی و پخش ویدئو به تشخیص نشریه و در چارچوب مصوبات شورای نشریات دانشگاه استفاده نماید؛ این بند صرفاً ناظر بر روش فنی نمایش/دسترسی است و حدود مجاز انتشار و بازنشر مطابق ماده ۷ آیین‌نامه خواهد بود؛ مشروط بر آنکه:

۵-۱۳-۱) بارگذاری، مالکیت/مدیریت حساب کاربری، تنظیمات انتشار و کنترل دسترسی منحصراً از طریق حساب/کانال رسمی نشریه یا دانشگاه انجام شود؛

۵-۱۳-۲) صفحه اختصاصی مقاله در وبسایت نشریه مشتمل بر فراداده‌های استاندارد علمی (شامل شناسه دیجیتال مقاله (DOI)، عنوان مقاله، نام نویسندگان، وابستگی سازمانی، چکیده و کلمات کلیدی)، همچنان مرجع رسمی انتشار و نسخه قابل استناد (Version of record) باشد؛

۵-۱۳-۳) نشریه اقدامات لازم را برای تداوم دسترسی انجام داده و در صورت بروز اختلال، نسبت به جایگزینی پیوند، انتقال به بستر دیگر یا میزبانی مجدد اقدام نماید.

ماده ۶. فرآیند ارزیابی

۶-۱) داوری علمی صرفاً برای مقاله متنی انجام می‌شود.

۶-۲) پس از پذیرش مقاله متنی، مقاله ویدیویی از حیث انطباق علمی با مقاله متنی، کیفیت ارائه و رعایت استانداردهای فنی (موضوع ماده ۵ آیین‌نامه)، توسط سردبیر یا فرد یا کمیته‌ای که از سوی نشریه تعیین می‌شود، مورد ارزیابی و تأیید قرار می‌گیرد.

۶-۳) در صورت نیاز به اصلاح، نویسنده مسئول موظف است اصلاحات مورد نظر نشریه را در مهلت تعیین‌شده اعمال کرده و نسخه اصلاح‌شده را ارائه نماید.

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	 معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری
صفحه: ۱۲ از ۱۶	تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		

ماده ۷. نحوه انتشار، بازنشر و اشاعه

۱-۷) پس از پذیرش نهایی و تأیید سردبیر، مقاله ویدیویی توسط نشریه در وبسایت رسمی نشریه منتشر می‌شود. نسخه منتشرشده در وبسایت نشریه، نسخه رسمی و قابل استناد مقاله (Version of record) محسوب می‌شود و مبنای ارجاع علمی، استناد و نمایه‌سازی در پایگاه‌های علمی قرار می‌گیرد. دسترسی به این نسخه از طریق وبسایت نشریه برای استفاده علمی و پژوهشی رایگان خواهد بود.

۲-۷) نشریه مجاز است نسخه رسمی مقاله ویدیویی را با هدف افزایش رویت‌پذیری، اشاعه علمی و دسترس‌پذیری پژوهش، صرفاً از طریق سامانه‌ها و بسترهای زیر، منتشر یا بازنشر نماید:

۱-۲-۷) وبسایت رسمی دانشگاه و زیرسامانه‌های تابعه؛

۲-۲-۷) پایگاه‌های نمایه‌سازی علمی دارای عضویت یا مجوز همکاری با نشریه (از جمله SID, CIVILICA, ISC)؛

۳-۲-۷) رسانه‌ها و درگاه‌های علمی دانشگاهی، از جمله پایگاه خبری-تحلیلی دانشگاه، خبرنامه‌های علمی و سامانه‌های ترویج علم وابسته به دانشگاه مورد تأیید شورای نشریات دانشگاه برای اهداف اطلاع‌رسانی علمی و ترویج محتوای علمی.

تبصره ۲: انتشار نسخه کامل مقاله ویدیویی در شبکه‌های اجتماعی عمومی یا بسترهای اشتراک‌گذاری عمومی فایل، خارج از سیاست مصوب نشریه، مجاز نیست؛ لکن انتشار تیزر، معرفی کوتاه، چکیده ویدیویی یا پیوند منتهی به نسخه رسمی مقاله در وبسایت نشریه، با هدف هدایت مخاطب به منبع رسمی، بلامانع است.

تبصره ۳: منظور از رسانه‌ها و درگاه‌های علمی دانشگاهی در این ماده، سامانه‌ها و پایگاه‌هایی است که تحت مالکیت یا مدیریت دانشگاه بوده و حسب مورد، به تأیید شورای نشریات دانشگاه رسیده‌اند.

۳-۷) پس از انتشار نسخه رسمی مقاله ویدیویی، نویسنده مسئول مجاز است در چارچوب سیاست اشتراک علمی نشریه، پیوند رسمی مقاله (Official link یا DOI) و اطلاعات کتاب‌شناختی آن را در بسترهای علمی و حرفه‌ای به اشتراک بگذارد. درج یا بارگذاری فایل کامل صرفاً در مواردی مجاز است که نشریه یا سیاست اعلامی آن به صراحت اجازه داده باشد.

۱-۳-۷) محیط‌های تحت مالکیت یا کنترل نویسنده (از جمله وبسایت شخصی یا صفحات علمی حرفه‌ای نویسنده)؛

۲-۳-۷) مخزن سازمانی (Institutional repository) دانشگاه محل خدمت نویسنده یا سامانه‌های پژوهشی وابسته به آن؛

۳-۳-۷) شبکه‌های علمی و حرفه‌ای تخصصی نظیر Academia.edu, ResearchGate و محیط‌های مشابه؛

۴-۳-۷) پروفایل‌های علمی پژوهشگران از جمله Google Scholar Profile, ORCID و LinkedIn.

تبصره ۴: تمامی موارد اشتراک‌گذاری موضوع این بند باید با ذکر شناسه دیجیتال (DOI) یا پیوند مستقیم به صفحه رسمی مقاله در وبسایت نشریه انجام شود و نباید موجب ایجاد ابهام نسبت به نسخه رسمی، مرجع استناد یا حدود مجاز بهره‌برداری از اثر گردد.

۴-۷) بارگذاری مستقیم فایل نسخه رسمی مقاله ویدیویی در سامانه‌ها، پایگاه‌ها یا بسترهایی که خارج از سیاست اعلامی نشریه قرار دارند، مجاز نیست. شناسایی و دسترس‌پذیری مقاله در موتورهای جستجوی علمی و پایگاه‌های اکتشافی (از جمله Google Scholar, Semantic Scholar, Scopus, Web of Science, Dimensions و سامانه‌های مشابه) باید حتی‌الامکان از طریق نمایه‌سازی خودکار صفحه رسمی مقاله در وبسایت نشریه و فراداده‌های استاندارد آن انجام گیرد.

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	 معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری
صفحه: ۱۲ از ۷	تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		

۷-۵) نشریه موظف است نسخه رسمی مقاله ویدیویی را در وبسایت نشریه به همراه صفحه اختصاصی مقاله و فراداده‌های استاندارد علمی (شامل شناسه دیجیتال مقاله (DOI)، عنوان مقاله، نام نویسندگان، وابستگی سازمانی، چکیده و کلمات کلیدی) منتشر نماید تا امکان نمایه‌سازی خودکار آن در پایگاه‌های نمایه‌ساز و اکتشافی علمی فراهم شود.

۷-۶) هرگونه انتشار، بازنشر یا بهره‌برداری از نسخه رسمی مقاله ویدیویی خارج از حدود مقرر در این ماده و برخلاف سیاست‌های مصوب نشریه، مشمول رسیدگی بر اساس مقررات حقوق نشر، مالکیت فکری و ضوابط اخلاق پژوهش دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۵: دسترسی رایگان موضوع این ماده صرفاً ناظر بر امکان مشاهده و استفاده علمی و پژوهشی از نسخه رسمی مقاله ویدیویی است و هیچ‌گونه حقی برای بازنشر، تکثیر، توزیع مجدد، بارگذاری مجدد، تغییر، اقتباس یا بهره‌برداری تجاری برای اشخاص ثالث ایجاد نمی‌کند. در مواردی که نشریه مطابق بند ۵-۱۳ این آیین‌نامه از قابلیت نمایش (Embed) یا پیوند (Link) به بسترهای میزبانی و پخش ویدیو استفاده می‌نماید، صفحه اختصاصی مقاله در وبسایت نشریه همچنان مرجع رسمی انتشار و نسخه قابل استناد (Version of record) خواهد بود و هرگونه ارجاع، استناد یا اشتراک‌گذاری علمی باید بر مبنای همان صفحه رسمی انجام شود.

ماده ۸. ملاحظات اخلاقی

۸-۱) رعایت اصول اخلاق در پژوهش و اخلاق نشر علمی در تهیه، تدوین و انتشار مقاله ویدیویی برای تمامی نویسندگان الزامی است.

۸-۲) استفاده از هرگونه تصویر، نمودار، صدا، موسیقی، فیلم یا سایر محتوای دارای حقوق نشر، بدون اخذ مجوز قانونی از صاحب اثر یا دارنده حقوق مربوطه، ممنوع است. مسئولیت رعایت حقوق مادی و معنوی آثار استفاده‌شده بر عهده نویسنده مسئول است.

۸-۳) در صورت نمایش افراد قابل شناسایی در ویدیو، اخذ رضایت آگاهانه مکتوب پیش از ارسال مقاله ویدیویی، الزامی است. نگهداری مستندات مربوط به رضایت اخذشده بر عهده نویسنده مسئول است.

۸-۴) هرگونه تحریف، دستکاری غیرمجاز، بازسازی گمراه‌کننده داده‌ها، یا ارائه اطلاعات خلاف واقع در تولید محتوای ویدیویی، تخلف محسوب می‌شود و مطابق آیین‌نامه اخلاق در پژوهش دانشگاه با آن برخورد خواهد شد.

ماده ۹. ضوابط استفاده از هوش مصنوعی

۹-۱) استفاده از ابزارها و سامانه‌های مبتنی بر هوش مصنوعی در فرآیند تهیه، تدوین یا ویرایش مقاله ویدیویی، در صورتی مجاز است که اصول شفافیت، صحت علمی، امانت‌داری پژوهشی و مسئولیت‌پذیری علمی رعایت شود.

۹-۲) در صورت استفاده از هوش مصنوعی در هر یک از مراحل تولید مقاله ویدیویی، از جمله تولید یا ویرایش متن گفتار، ترجمه و تهیه زیرنویس، تولید یا اصلاح تصاویر، نمودارها و عناصر گرافیکی، تولید صدا یا گفتار مصنوعی، یا پردازش و تدوین فنی ویدیو، نویسنده مسئول موظف است نوع و دامنه استفاده از این ابزارها را به صورت شفاف اعلام نماید.

تبصره ۶: اعلام و مستندسازی استفاده یا عدم استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی از طریق تکمیل «فرم خوداظهاری استفاده از هوش مصنوعی» مطابق پیوست شماره ۱ این آیین‌نامه در زمان ارسال مقاله، و نیز درج «اظهارنامه استفاده از هوش مصنوعی»

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	 معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری
صفحه: ۱۲ از ۸	تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		

مطابق پیوست شماره ۲ در انتهای اطلاعات مقاله ویدیویی (پس از اطلاعات کتاب‌شناختی و پیش از انتشار نهایی در سامانه نشریه) انجام می‌شود. عدم تکمیل فرم یا ارائه اطلاعات ناقص یا خلاف واقع، تخلف محسوب می‌شود.

۳-۹) استفاده از هوش مصنوعی برای تولید داده‌های پژوهشی، نتایج علمی، تحلیل‌های علمی، تفسیر یافته‌ها یا هرگونه محتوای علمی جدید که در نسخه متنی مقاله مورد داوری و تأیید قرار نگرفته باشد، مجاز نیست.

۴-۹) به‌کارگیری ابزارهای هوش مصنوعی به‌گونه‌ای که منجر به تحریف واقعیت‌های علمی، ایجاد تصاویر یا صحنه‌های ساختگی از فرآیندهای پژوهشی، بازنمایی نادرست داده‌ها، آزمایش‌ها یا نتایج تحقیق، یا ارائه اطلاعات گمراه‌کننده گردد، تخلف پژوهشی محسوب می‌شود.

۵-۹) استفاده از سامانه‌های تولید گفتار مصنوعی (Text-to-Speech) یا سایر فناوری‌های مشابه در صورتی مجاز است که وضوح و کیفیت صوتی مناسب برای انتقال دقیق محتوای علمی فراهم باشد و استفاده از آن موجب ایجاد برداشت نادرست درباره هویت واقعی گوینده یا ماهیت محتوای ارائه‌شده نگردد.

۶-۹) استفاده از تصاویر، صداها، ویدیوها یا سایر محتواهای تولیدشده توسط سامانه‌های هوش مصنوعی که ناقص حقوق مالکیت فکری، حقوق اشخاص، یا مقررات اخلاق پژوهش باشد، مجاز نیست و مسئولیت رعایت این حقوق به‌طور کامل بر عهده نویسنده مسئول است.

۷-۹) مسئولیت کامل صحت علمی، اصالت محتوا و رعایت اصول اخلاق پژوهش در تمامی بخش‌های مقاله ویدیویی، اعم از بخش‌هایی که با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی تهیه شده‌اند یا بدون استفاده از آن، بر عهده نویسنده مسئول مقاله است و استفاده از این ابزارها موجب انتقال، کاهش یا رفع این مسئولیت نخواهد شد.

تبصره ۷: سامانه‌های هوش مصنوعی، نرم‌افزارهای مولد محتوا و ابزارهای مشابه نمی‌توانند به‌عنوان نویسنده یا همکار علمی مقاله ویدیویی معرفی شوند.

ماده ۱۰. حقوق نشر، مالکیت معنوی و اصلاح پس از انتشار

۱-۱۰) حقوق معنوی (Moral rights) مقاله ویدیویی متعلق به نویسندگان آن است و این حقوق قابل سلب یا انتقال نیست.

۲-۱۰) نویسندگان با ارسال مقاله ویدیویی برای نشریه، حق انتشار، عرضه برخط، آرشیو، معرفی، نمایه‌سازی و بهره‌برداری اجرایی از نسخه رسمی آن را در چارچوب سیاست‌های نشریه و دانشگاه به نشریه اعطا می‌کنند. حدود این اعطا ناظر بر انتشار و مدیریت نسخه رسمی مقاله ویدیویی است و به‌معنای تجویز عام برای بازنشر آزاد یا استفاده مجدد خارج از ضوابط این آیین‌نامه نخواهد بود.

تبصره ۸: با توجه به ضرورت حفظ اصالت نسخه رسمی و در راستای سیاست‌های اجرایی مقرر در ماده ۷ این آیین‌نامه، هرگونه بارگذاری مستقیم فایل مقاله یا ویدیو توسط نویسنده یا اشخاص ثالث در بسترهایی که خارج از حدود مجاز اشتراک‌گذاری موضوع این آیین‌نامه باشند، ممنوع است. نمایه‌سازی در سامانه‌های اکتشافی و موتورهای جستجوی علمی (مانند Google Scholar، Semantic Scholar و موارد مشابه) حتی‌الامکان باید از طریق فراداده‌ها و صفحه رسمی مقاله در وب‌سایت نشریه انجام شود.

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	 دانشگاه گیلان معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری
صفحه: ۱۲ از ۹	تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		

۱۰-۳) در صورت کشف خطا، اشکال علمی، نقص فنی یا ضرورت اصلاح در فایل ویدیویی یا فراداده‌های مقاله پس از انتشار رسمی، نشریه مجاز است بر اساس سیاست‌های نشر علمی، یکی از اقدامات زیر را انجام دهد. کلیه اصلاحات باید مستند، تاریخ‌گذاری شده و در صفحه رسمی مقاله درج گردد:

۱۰-۳-۱) جایگزینی نسخه اصلاح‌شده (Corrected version)؛

۱۰-۳-۲) انتشار اطلاعیه اصلاح (Correction notice)؛

۱۰-۳-۳) صدور اطلاعیه بازپس‌گیری (Retraction).

۱۰-۴) هرگونه انتشار، بازنشر، تغییر، ویرایش یا توزیع نسخه رسمی مقاله ویدیویی برخلاف مقررات این آیین‌نامه و سیاست‌های اعلامی نشریه، تخلف محسوب شده و مطابق مقررات حقوق نشر، مالکیت معنوی و ضوابط اخلاق پژوهش دانشگاه مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۱. مرجع تفسیر و اصلاح آیین‌نامه

۱۱-۱) تفسیر مفاد و شرح موضوعات مسکوت در این آیین‌نامه به عهده شورای نشریات دانشگاه است.

۱۱-۲) هرگونه تغییر در مواد آیین‌نامه به پیشنهاد مدیران مسئول نشریات و رئیس مرکز نشر دانشگاه در شورای نشریات دانشگاه قابل طرح و در صورت تصویب، قابل اجرا خواهد بود.

۱۱-۳) این آیین‌نامه مشتمل بر ۱۱ ماده، هشت تبصره و دو پیوست تدوین شده است که در شورای نشریات دانشگاه به تاریخ ۱۴۰۵/۳/۴ و هیات رئیسه دانشگاه به تاریخ ۱۴۰۵/۳/۹ به تصویب رسیده است و از زمان تصویب در هیات رئیسه دانشگاه لازم‌الاجرا می‌باشد.

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	 معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری
صفحه: ۱۲ از ۱۰	تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		

پیوست شماره ۱: «فرم خوداظهاری استفاده از هوش مصنوعی در تهیه مقاله ویدیویی»

Author Self-Declaration Form on the Use of Artificial Intelligence (AI) in the Preparation of Video Articles

نویسنده مسئول موظف است در زمان ارسال مقاله ویدیویی، جدول زیر را تکمیل نماید و در صورت استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی، نام دقیق ابزار یا سامانه، نسخه آن (در صورت امکان) و توضیح نحوه استفاده را درج کند.

جدول: اعلام استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی

Declaration of the Use of Artificial Intelligence (AI) Tools

حوزه مشارکت Area of Contribution	استفاده از هوش مصنوعی Use of AI	توضیحات استفاده (از جمله ذکر نام ابزار / نرم‌افزار) Description of Use (including tool/software name)
ایده‌پردازی و ساختار بندی اولیه مطالب Ideation and initial structuring of the content	بله ☐ خیر ☐ Yes ☐ No ☐	
ویرایش زبانی، اصلاح نگارش و روان‌سازی متن Language editing, proofreading, and improving text flow	بله ☐ خیر ☐ Yes ☐ No ☐	
مرور منابع و خلاصه‌سازی متون Literature review and text summarization	بله ☐ خیر ☐ Yes ☐ No ☐	
بازنویسی یا ویرایش متن نهایی تولید شده توسط نویسنده Rewriting or editing the final author-generated text	بله ☐ خیر ☐ Yes ☐ No ☐	
سامان‌دهی، طبقه‌بندی یا تحلیل داده‌ها Data organization, classification, or data analysis	بله ☐ خیر ☐ Yes ☐ No ☐	
تولید یا ویرایش تصاویر، نمودارها یا عناصر گرافیکی Generation or editing of images, charts, or graphical elements	بله ☐ خیر ☐ Yes ☐ No ☐	
تولید یا ویرایش صوت، گفتار مصنوعی یا زیرنویس Generation or editing of audio, synthetic speech, or subtitles	بله ☐ خیر ☐ Yes ☐ No ☐	
پردازش فنی و تدوین ویدیو Technical processing and video editing	بله ☐ خیر ☐ Yes ☐ No ☐	
سایر موارد (با ذکر دقیق) Other (please specify)	بله ☐ خیر ☐ Yes ☐ No ☐	

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	 دانشگاه گیلان معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری
صفحه: ۱۱ از ۱۲	تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		

توضیح:

در صورت انتخاب گزینه «بله»، نویسنده موظف است نام دقیق ابزار یا سامانه هوش مصنوعی (مانند Gemini، ChatGPT، DeepL، Midjourney و ...)، هدف استفاده و دامنه کاربرد آن را در ستون سوم درج نماید.

Note:

If the option “Yes” is selected, the author must specify in the third column the exact name of the artificial intelligence tool or system used (such as ChatGPT, Gemini, DeepL, Midjourney, etc.), the purpose of its use, and the scope of its application.

تعهد نویسنده مسئول:

نویسنده مسئول تأیید می‌کند که استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی صرفاً در چارچوب مجاز آیین‌نامه انجام شده و مسئولیت کامل صحت علمی، اصالت محتوا و رعایت اصول اخلاق پژوهش در مقاله ویدیویی بر عهده نویسندگان است. استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی موجب انتقال، کاهش یا رفع این مسئولیت نخواهد شد.

Corresponding Author’s Declaration:

The corresponding author confirms that any use of artificial intelligence tools has been carried out solely within the permitted framework of the journal’s regulations. The authors bear full responsibility for the scientific accuracy, originality of the content, and compliance with research ethics in the video article. The use of artificial intelligence tools does not transfer, reduce, or waive this responsibility.

شماره سند: UB-RES-R405		آیین‌نامه انتشار مقالات ویدیویی	 معاونت پژوهش، فناوری و نوآوری
صفحه: ۱۲ از ۱۲	تاریخ تصویب: ۱۴۰۵/۳/۹		

پیوست شماره ۲: «الگوی اظهارنامه استفاده از هوش مصنوعی»

Template for Declaration of the Use of Artificial Intelligence (AI)

در صورت استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی در تهیه مقاله ویدیویی، نویسندگان موظفاند یکی از اظهارنامه‌های زیر را در بخش پایانی اطلاعات مقاله ویدیویی درج نمایند.

۱. اظهارنامه استفاده از هوش مصنوعی (فارسی)

- در فرآیند تهیه این مقاله ویدیویی، نویسنده(گان) از ابزار یا سامانه هوش مصنوعی [نام دقیق ابزار یا سامانه] برای [هدف استفاده؛ مانند ویرایش زبانی، تهیه زیرنویس، بهبود کیفیت تصاویر یا سایر کاربردهای مشابه] استفاده کرده‌اند.
- محتوای تولیدشده با کمک این ابزارها توسط نویسندگان بازبینی و ویرایش نهایی شده و **مسئولیت کامل صحت علمی، اصالت محتوا و دقت نهایی مقاله ویدیویی بر عهده نویسندگان است.**
- همچنین تأیید می‌گردد که از ابزارهای هوش مصنوعی برای تولید داده‌های پژوهشی، نتایج علمی، تحلیل‌های علمی یا تفسیر یافته‌های تحقیق استفاده نشده است.

۲. اظهارنامه عدم استفاده از هوش مصنوعی (فارسی)

- نویسندگان اعلام می‌نمایند که در هیچ‌یک از مراحل تهیه، تدوین، نگارش، تولید زیرنویس، ایجاد عناصر تصویری یا پردازش فنی این مقاله ویدیویی از ابزارهای هوش مصنوعی مولد استفاده نشده است.
- تمامی محتوای علمی ارائه‌شده توسط نویسندگان تهیه و تولید شده است.

3. AI Use Declaration (English)

- During the preparation of this video article, the author(s) used [exact name of the AI tool or system] for [the purpose of use, e.g., language editing, subtitle preparation, graphical enhancement].
- All AI-assisted content was reviewed and edited by the authors, and the authors take **full responsibility for the scientific accuracy and final content of the publication.**
- No AI tools were used to generate **scientific data, research findings, analyses, or interpretations.**

4. No-AI Use Declaration (English)

- The authors declare that **no generative AI tools or systems were used** in the preparation, writing, editing, or production of this video article.
- All content was produced solely by the authors.